

N:o 80.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående anordnande af sanatorievård åt vissa statstjänare; gifven Stockholms slott den 11 mars 1910.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att för fortsättande af arbetena med uppförande af ett för 110 manliga patienter afsedt tuberkulossanatorium å Spenshults kronopark i Hallands län samt af en paviljong för 10 manliga patienter vid Österåsens sanatorium för en sammanlagd kostnad, inberäknadt utgifter för inventarieanskaffning, af 775,000 kronor må under innevarande och nästkommande år användas, utöfver förut anvisade medel, af allmänna besparingarna å fjärde hufvudtiteln 125,000 kronor, å femte hufvudtiteln 41,600 kronor och å sjätte hufvudtiteln 33,400 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF ADOLF.

Hugo Hamilton.

*Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stock-
holms slott den 11 mars 1910.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
SWARTZ,
greve HAMILTON,
greve EHRENSVÄRD,
MALM,
LINDSTRÖM,
NYLANDER,
VON SYDOW.

Efter gemensam beredning med cheferna för landtförsvars- och sjöförsvarsdepartementen anförde chefen för civildepartementet, statsrådet greve Hamilton:

Med anledning af Kungl. Maj:ts till 1909 års riksdag afåtna förslag har Riksdagen, enligt hvad i skrifvelse den 12 maj 1909 (n:r 116) anmälts, *dels* beslutit uppförande af ett för 110 manliga patienter afsedt tuberkulossanatorium å Spenshults kronopark i Hallands län samt af en paviljong för 10 manliga patienter vid Österåsens sanatorium för en sammanlagd kostnad, inberäknadt utgifter för inventarieanskaffning, af 775,000 kronor, *dels* medgifvit, bland annat, att för påbörjande af dessa anläggningar för åren 1909 och 1910 finge användas af allmänna besparingarna å fjärde hufvudtiteln 125,000 kronor, å femte hufvudtiteln 41,600 kronor och å sjätte hufvudtiteln 33,400 kronor.

Den af Riksdagen beräknade byggnadskostnaden understeg med 65,000 kronor hvad Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit. Riksdagen ansåg nämligen, att, då kostnadsberäkningarna syntes hafva blifvit uppgjorda under en tid af synnerligen högt uppdrifna såväl material- som arbetspris, hvilka pris emellertid antingen redan nedgått eller syntes kunna förväntas under den närmaste framtiden nedgå, den för sanatoriet beräknade byggnadskostnaden borde utan olägenhet kunna minskas med nyssnämnda belopp.

Efter det öfverintendentsämbetet i ärendet afgifvit underdånigt utlåtande, anmodade Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 3 september 1909 öfverstyrelsen för Konung Oscar II:s jubileumsfond, under hvars förvaltning ifrågavarande båda sjukvårdsanläggningar äro afsedda att ställas, att inkomma med underdånigt yttrande, huruvida styrelsen vore villig att föranstalta om uppförandet och inredandet af de ifrågasatta sjukvårdsanläggningarna å de därför föreslagna platser samt för de af Riksdagen anvisade medel, med befogenhet för öfverstyrelsen att, vid arbetets utförande, i den uppgjorda planen vidtaga sådana mindre väsentliga förändringar, som vore ägnade att nedbringa byggnadskostnaderna.

Uti afgifvet underdånigt yttrande af den 10 september 1909 förklarade öfverstyrelsen sig oförhindrad att åtaga sig sjukvårdsanläggningarnas uppförande och inredande, men fann sig icke kunna afgifva svar angående berörda arbetes utförande för därför beviljade medel, förrän, efter vidtagande af lämpliga förenklingar i ritningarna för byggnadsföretagen, genom arbetets utbudande på offentlig entreprenad full visshet beträffande byggnadskostnaderna erhållits.

Därjämte har öfverstyrelsen uti underdånig skrifvelse den 30 oktober 1909 anmält, att hufvudmännen för Konung Oscar II:s jubileumsfond vid extra möte samma dag dels lämnat sitt samtycke till uppförande vid Österåsens sanatorium af den ifrågasatta nya paviljongen för 10 sängar och dels förklarat att, därest Kungl. Maj:t skulle komma att lämna öfverstyrelsen uppdraget att handhafva driften af det nya folksanatoriet, hinder icke mötte för öfverstyrelsen att åtaga sig detta uppdrag.

Vid underdånig föredragning den 26 november 1909 af detta ärende har Kungl. Maj:t dels fastställt de af öfverstyrelsen ingifna ritningarna till såväl ifrågavarande sanatorium å Spenshults kronopark som den tillämnade paviljongen vid Österåsens sanatorium, med iakttagande, i den mån sådant lämpligen kunde ske, af vissa af medicinalstyrelsen och öfverintendentsämbetet gjorda erinringar, dels ock uppdragit åt öfver-

styrelsen att gå i författning om uppförande och inredande af ifrågavarande sjukvårdsanläggningar, med rätt för öfverstyrelsen att därvid vidtaga sådana smärre afvikelser från de fastställda ritningarna, som voro ägnade att nedbringa kostnaderna eller eljest funnes ändamålsenliga och icke medförde någon ökning i kostnaden för arbetets utförande, äfvensom ställt till öfverstyrelsens förfogande de af Riksdagen för påbörjande af dessa anläggningar under åren 1909 och 1910 anvisade medel af tillhoppa 200,000 kronor.

I sammanhang härmed föreskrefs, att anbud å ifrågavarande sjukvårdsanläggningars uppförande skulle af öfverstyrelsen infordras och att, därest efter pröfning af ingifna anbud det skulle visa sig omöjligt att, äfven med lämpliga jämkningar i ritningarna i syfte att nedbringa byggnadskostnaden, utföra anläggningarna för det af Riksdagen beviljade anslag, öfverstyrelsen skulle till Kungl. Maj:t inkomma med anmälan härom och förslag i ämnet.

För fullföljande af det sålunda beslutade byggnadsföretaget lärer ett anslag af ytterligare 200,000 kronor för åren 1910 och 1911 vara erforderligt; och torde äfven dessa medel lämpligen kunna, då enligt inhämtade upplysningar tillgång därtill finnes, tagas af allmänna besparingarna under riksstatens fjärde, femte och sjätte hufvudtitlar enligt den af Riksdagen år 1909 godkända grund eller med 62,5 % på fjärde hufvudtiteln, 20,8 % på femte hufvudtiteln och 16,7 % på sjätte hufvudtiteln.

Under denna förutsättning skulle anslaget utgå med 125,000 kronor från fjärde, 41,600 kronor från femte och 33,400 kronor från sjätte hufvudtiteln.

För ett kommande år torde emellertid måhända blifva nödigt att anvisa erforderligt anslag å riksstaten.

Jag hemställer nu, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen medgifva,

att för fortsättande af arbetena med uppförande af ett för 110 manliga patienter afsedt tuberkulossanatorium å Spenshults kronopark i Hallands län samt af en paviljong för 10 manliga patienter vid Österåsens sanatorium för en sammanlagd kostnad, inberäknadt utgifter för inventarieanskaffning, af 775,000 kronor må under innevarande och nästkommande år användas, utöfver förut anvisade medel, af allmänna besparingarna å fjärde hufvudtiteln 125,000 kronor, å femte hufvudtiteln 41,600 kronor och å sjätte hufvudtiteln 33,400 kronor.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall och förordnade, att till Riksdagen skulle aflåtas proposition i ärendet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl Stålhammar.
